

Senioren

Med kaffekoppen i handen stirrade han ut genom fönstret. Där ute var det grå himmel... Ännu en morgon utan sol. Men väderleksrapporten hade låtit meddela att det skulle spricka upp på eftermiddagen. Våren hade låtit dem vänta, men nu var den äntligen här på riktigt. Nere på gården låg ännu de sista snödrivorna kvar, nu fulla av svart. Men de blev allt mindre och snart skulle de vara helt borta. Kanske reda i eftermiddag eller i morgon.

Han hade fruktat den här dagen. I flera dagar hade han våndats... Ända sedan det stela, spelat hurtiga, telefonsamtalet från Erik. Anders hade lyssnat, nickat med fast ingen såg. Under de tre minuter som samtalet varat, hade han rökt lika många cigaretter.

Ja, han hade fruktat och längtat efter denna dag, ty idag skulle han gå på skansen med sonen och barnbarnet.

Erik skulle säga hur härligt det var. De skulle prata om de gånger de varit där då Erik var liten. Anders hade varit en dålig far. Han hade aldrig haft tid för sonen, så skansen besöken hade varit få. Gröna lund hade varit fler.

Då hade Anders kunnat sitta på Tyrol och druckit öl medan Erik hade ränt runt och åkte upp sin femhundring. Erik hade sett upp till Anders på den tiden. Då hade han varit cool och rolig. Självt hade han levt i lögnen att han hade varit en bra far. Men sanningen var den att han hade varit usel.

Anders öppnade balkongen till en springa, plockade ut en cigarett och tände den. Tog ett djupt morgonbloss, hostade, tog ännu ett bloss och hostade igen. Medan han rökte stirrade han ner mot den sista snödrivan. Skitig och ful var den. Runtomkring i gräset syntes små färggadda snödroppar och krokusar. Men han kände med snödrivan. Kände sig som snödrivan... Grå och ful, färdig för att försvinna. Han fimpade cigaretten, svepte med blicken över innergården, suckade och drog igen dörren. Inne i badrummet, trixade han med rakapparaten. Händerna ville inte riktigt.

Lustigt det där med fingrar... En gång i tiden kunde han utan problem trä en tråd genom en nål på första försöket. Han kunde trolla så att saker försvann, och han kunde skriva med vindens hastighet... Nu kunde de inte ens få rakapparaten att fungera.

Tiden gick, kroppen dog, men i tanken, när han vaknade och skulle skutta ur sängen, innan han insett hur gammal han var, var han ung.

Medan apparaten surrade och slet sönder skäggstråna, slogs han av en tanke att han var orättvis mot sig själv. Han hade alltid varit det. Självömkande och lidande. Dålig far... Nej, det stämde inte riktigt. Han hade älskat att vara pappa till Erik, då han var liten. Ofta kunde han förnimma känslan. Hur Erik alltid väntade vid dörren eller kom springande då Anders kom hem. Hur han sken upp, och hur de satte sig på golvet i hans rum och byggde lego, eller lekte med gubbar.

Anders egen far hade aldrig lekt med honom. Han hade knappt pratat med Anders under hela hans uppväxt. Anders trodde nog att fadern hade velat göra det, men inte riktigt kunnat. De få gånger han hade visat känslor hade han varit full. Då hade han sagt något i stil med... Du är bra Anders.

Vilken tomhet det hade funnits mellan dem då fadern

låg för döden. De blekgrå, vattniga ögonen, som hela tiden sökte Anders. Händerna som varit magra, kloliknande och som ideligen drog i lakanet. Munnen hade darrat på orden. Blicken hade talat då orden inte fanns... Så mycket jag hade velat säga. Så mycket som aldrig blev sagt.

Ander hade stått där och sett hur fadern blev allt svagare. En gång hade han vidrört faderns svala, tunna arm. I slutet hade de aldrig bytt de där orden som behövts. Fadern dog med en suck och Anders gick därifrån med tomhet i bröstet.

Anders ville inte att det skulle vara så mellan honom och Erik. Han önskade att Erik skulle minnas alla de där stunderna de hade haft och hur mycket Anders pratat med honom, läst sagor och lekt. Stunderna innan Anders gick under.

Då Erik hade blivit tonåring hade Anders frågat:

”Minns du när vi brukade leka?”

Erik hade sett på honom med sårade, irriterade ögon och svarade.

”Nej.”

De rörde sig upp och ner i skansenbackar. Ibland kändes det som att de var en riktig familj. Anders log blekt, men visste att sorgen bodde i leendet och att sonen gjorde allt han kunde för att ignorera det.

Då och då log Anders mot Olle, som med vida ögon betraktade djuren, som då och då pekade från sittvagnen och berättade vad han såg. Han var mest intresserad av att berätta för sin mamma och pappa om djuren, vilket bevisade att Anders också var en usel farfar. Men på något vis gjorde det mindre ont. Kanske för att han sedan länge insett att allt redan var förlorat. Att det aldrig skulle bli som han hade hoppats på.

Då de satte sig vid en servering, försvann Erik och Josefin bort för att hämta något, vände sig Olle mot Anders och log.

”Farfar, var du pirat när du jobbade?”

Anders log tillbaka.

”Var fick du det ifrån?”

”Pappa sa det.”

”Gjorde han?”

”Ja.”

Leendet låg kvar. Några ögonblick spreds en sällsam värme inom honom.

Bleka minnen av en båtsemester. Då Erik var liten. Sagan om han själv som pirat och Eric som lyssnade med stora runda ögon. Ett annat minne tog över. Anders och Erik på varsin solstol. De var främlingar för varandra. Erik hade suttit tyst, smuttande på sin läsk. Anders hade druckit öl. Sneglat efter en yngre kvinnas bak.

Erik var en tyst, mager, tonåring med skygga ögon. Inte som Anders mindes honom. Pigg, lycklig och nyfiken.

Någonting högg djupt inombords. En saknad efter tider som varit. Tider som aldrig kunde komma tillbaka. Hur mycket Anders än önskade. Man kan aldrig vrida tillbaka tiden. Har den passerat, är den för alltid borta, för alltid förlorad.

Detaljerna kring skilsmässan var borta, förlorade i ett töcken av fylla och tårar. År av sorg, alkohol och ångest hade flutit undan. Någonstans där hade hans son växt upp utan honom. De hade blivit till främlingar för varandra. Ibland hade de sökt varandras blickar, men Anders hade

alltid skyggat för den sårade, förrådda blicken i sonens ögon.

Han visste inte hur många gånger han hade velat skrika:

”Det var inte mitt fel. Hon lämnade mig. Hon förrådde mig. Alla löften om evig vänskap, svek hon. Ljög och ljög och ljög tills jag trodde att jag skulle bli galen. Tills jag gick sönder, gick under. Jag orkade inte vara pappa. Förlåt... Men fan... jag ville bara dö.”

Men han gjorde det aldrig. Han lät sonen leva i tron om att allt var hans fel. Istället för att förklara, lät han dem bli främlingar, lät kärleken försvinna bakom en grå hinna av tid och avstånd tills allt som fanns kvar var blodsbanden.

Det är som att sitta på ett tåg. Man ser station efter station fara för bi. Varje gång tåget stannar, tänker man. Jag måste av nu innan det är för sent. Men man orkar inte resa sig, och tillslut inser man att allt är borta... Ibland var det bäst att inse faktum. Att allt var borta, att allt var förlorat och att det inte fanns något kvar att kämpa för.

Erik satte sig ner, snuddade med blicken och log hastigt.

”Det är ju riktigt varmt i solen.”

Anders nickade. Försökte fånga sonens blick, såg sveket där inne, halvt gömt, men fortfarande levande. Han gav upp och såg ner på barnbarnet, log och kunde ana Eriks blick i vidvinkelsynen.

”Vad vill du se sedan?”

”Jag vill se krokodilen”, sa Olle.

”Då ser vi krokodilen. Jag vet allt om krokodiler.”

”Vet du?”

”Ja från min tid som pirat”, sa han och vände blicken åter mot Erik.

I sonens ögon fanns skymten av ett minne och tendensen till ett litet leende. Det räckte för att Anders bröst skulle bli varmt.